

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ТА УПРАВЛІННЯ**

Обліково-фінансовий факультет
Кафедра економічної теорії і суспільних наук

ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ

методичні рекомендації до виконання самостійної
роботи студентів напряму підготовки 6.030509
«Облік і аудит» денної та заочної форм навчання

Миколаїв

2015

УДК 330.8

ББК 65.01

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 10.06.15 року, протокол №10

Укладач:

І. Б. Золотих — канд. екон. наук, доцент кафедри економічної теорії і суспільних наук Миколаївського національного аграрного університету

Рецензенти:

А. В. Ключник — д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри світового сільського господарства і зовнішньоекономічної діяльності Миколаївського національного аграрного університету;

А. М. Ужва — канд. екон. наук, доцент кафедри аудиту та економічного аналізу Миколаївського національного університету ім. В. Сухомлинського

Миколаївський національний
аграрний університет, 2015

Передмова

Провідна роль у формуванні економічного мислення і набутті знань у майбутніх спеціалістів належить теоретичним економічним наукам, зокрема політекономії. Характерною рисою цієї дисципліни є система вивчення економічних відносин, об'єктивних економічних законів та ін. Метою викладання дисципліни «Політична економія» є формування системних теоретичних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів соціально-економічних систем, їх спроможності задовольняти потреби людей.

На сучасному етапі навчання студенти мають самостійно опанувати великий обсяг інформації для своєї професійної підготовки, а для студентів-заочників форми навчання — це основна форма роботи по нагромадженню необхідних знань. В процесі самостійної роботи здійснюється засвоєння, закріплення в пам'яті навчального матеріалу, перетворення отриманої інформації в знання та формування на їх базі постійних навичок та знань. Самостійна робота слугує основним засобом розвитку творчого мислення та самостійного пошуку оригінальних рішень. В умовах швидкого розвитку обсягів наукової інформації по «озброєнню» студентів знаннями — це найвища мета вищої школи.

Методичні рекомендації з самостійної роботи з дисципліни «Політична економія» рекомендовані для студентів першого курсу напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання. Вони зроблені відповідно до нормативної програми галузевих стандартів вищої освіти, складаються з методичних рекомендацій до виконання завдань з самостійної роботи, тематики рефератів, контрольних та курсових робіт для студентів заочного відділення, питань до заліку і екзамену, правил оформлення письмових робіт, списку рекомендованих літературних джерел.

Сподіваємося, що методичні рекомендації для самостійної роботи допоможуть студентам вивченню даного курсу.

1. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи здобувача вищої освіти (студента)

Студентам першого курсу потрібно адаптуватися до самостійної навчальної роботи. Тому студенти-першокурсники мають пристосуватися до умов життя і діяльності у вищому навчальному закладі. Студента першого курсу відчуває психологічний дискомфорт, незручність, ніяковість, невпевненість.

На студента діють три групи труднощів: соціальні, навчальні, професійні. *Соціальні труднощі* зумовлені зміною місця мешкання, новими умовами життя, особливостями спілкування зі значним колом нових людей (науково-педагогічного працівниками, колегами, обслуговувальним персоналом); необхідність самостійно

вести свій бюджет, влаштовувати власний побут, звикати до нового режиму і розпорядку дня та інше.

Навчальні труднощі зумовлені новими формами і методами учіння, особливостями організації самостійної роботи, контролю за нею з боку науково-педагогічних працівників. Тому студентам доцільно ознайомитися з певної літературою для оволодіння методикою самостійної роботи (дивись у списку рекомендованої літератури).

Найважливіші етапи самостійної роботи студентів:

- ✓ підбор літератури ;
- ✓ вивчення підручників та монографічної літератури;
- ✓ конспектування;
- ✓ збір фактичного матеріалу з господарської практики та статистичних збірників ;
- ✓ самоконтроль;
- ✓ усунення прогалин після самоконтролю ;
- ✓ визначення питань, по яких виникла необхідність консультацій у викладача.

Розумова робота складається з багатьох компонентів в тому числі і із запам'ятовування інформації, яка поступає до людини. Існує чотири типи пам'яті: зорова, слухова, моторна і змішана. Для ефективного самостійного навчання мають працювати всі види людської пам'яті.

Розпочинаючи роботу з книгою (літературою) варто пам'ятати наступні правила :

1. При вивченні певної економічної проблеми в першу чергу ознайомтеся з підручником, а потім з посібником та науковими статтями.
2. Вивчення літературних джерел в певної теми варто розпочати з загальною оглядового характеру і від них переходити до спеціальних аспектів.
3. Бажано вибирати для вивчення підручники, які доступні для розуміння або лише з певними труднощами. Хоча кожна тема для студента має новину, розкриває спеціальні теорії та закони.
4. Читання обов'язково має супроводжуватися конспектуванням матеріалу своїми словами або словами автора, це залежить від індивідуального стилю роботи студента. Головне при конспектуванні правильна передача матеріалу. Конспектування є найбільш поширеною формою запису серед студентів. Якщо виконується письмова робота (контрольна , або курсова робота, підготовка реферату, дипломна робота) треба виконувати слова автора в формі цитат, беручи текст в лапки та позначаючи в дужках сторінку оригіналу.
5. Доцільно у власних книгах роботи помітки олівцем, що полегшує повторне читання, а також швидше відшукати думку, що вас цікавить.

6. Найбільш коротким є запис прочитаного у вигляді тез, хоча студенти-заочники рідко вдаються до цього.

2.Робота студента на лекції

Лекція є основною формою навчання в ВУЗі. Вона спрямована на викладення основи науки, розкриття змісту дисципліни, ознайомлення з різними науковими поглядами і тлумаченнями, сучасними досягненнями наукової економічної думки. Лекція сприяє передачі інформації і організує мислення студентів. Таким чином, можна визначити основні вимоги до роботи студентів на лекції :

- ✓ вміти не тільки слухати, а сприймати зміст лекції ;
- ✓ систематизувати отриманні знання в своїх конспектах
- ✓ творчо осмислити викладений матеріал в процесі самостійної роботи.

Успішне сприйняття лекції вимагає великого напруження психічної діяльності студента — роботи пам'яті, зосередженої уваги, логічного мислення. Засвоєння лекційного матеріалу буде мати велику віддачу, якщо лекція не тільки сприймається, а і записується, тобто конспектується, що сприяє наступному засвоєнню і запам'ятовуванню змісту лекції при підготовці до чергових семінарських занять, контрольних робіт заліків, екзаменів.

3. Конспектування матеріалу

Першокурсники намагаються «стенографувати», тобто повністю відтворювати зміст лекції, або обмежуються окремими записами, все записи вони не встигають, швидко стомлюються і при першій невдачі гніваються. Коли ведуться окремі записи, неможливо поновити в пам'яті зміст лекції.

Конспект має бути коротким і в той же час найбільш повно відображати основний зміст матеріалу (щоб словам було тісно, а думкам просторо). Правильне конспектування — процес творчий. Конспектування вчить чіткому і короткому висловлюванню думки, тому перша вимога до конспекту — відбір головного, основного змісту прослуханого або прочитаного матеріалу, відокремлення його від другорядного. Головне — це записати найбільш характерні факти, висновки та теоретичні положення.

Обов'язкова також точність передачі думки автора навіть своїми словами. Якщо в конспекті приводитися слова автора (цитати), їх заключають в лапки в обов'язково вказують відповідну сторінку. Не варто легковажно відноситися до конспекту, це складний процес, результат глибокого аналізу, обдумування, систематизації матеріалу, найбільш ефективна і економічна форма засвоєння. Доброякісний конспект має відповідати таким вимогам :

- ✓ відображати основний зміст лекції або прочитаного матеріалу;
- ✓ чітко виділяти головне і має легко читатись.

Рекомендується підкреслювати або виділяти різного забарвлення чорнилами, особливо визначення економічних законів, категорій, основних положень і узагальнень.

Навчатись писати швидко. Перевірте себе : ви маєте писати не менше 120 літер за хвилину, а при невеликому тренуванні — 150 літер за хвилину. Вміння швидко записувати можна досягти за рахунок скорочень окремих слів і цілих фраз. Для прикладу приведемо декілька скорочень з політичної економії :

вир-во — виробництво ;

гос-во — господарство ;

с/г — сільське господарство ;

в/відн. — виробничі відносини

НД — національний дохід;

Також використовують стенографічні значки (наприклад, використовуються — ; приблизно — та ін.).

Слід пом'ятати, що вивчення дисципліни не можливе лише по конспекту. Необхідна систематична робота з підручником, а конспект лише сприяє засвоєнню матеріалу.

Студенти також готують реферати (в перекладі з латінського «доповідаю», « сповіщаю») це коротке викладення основного змісту певного твору чи монографії, яке, на відміну від конспекту використовує для виступу з ним на семінарі чи науковій конференції. Тому реферат пишеться так, щоб було зрозумілим всім слухачам, в ньому не може бути *скорочень і умовних позначень*. Складання реферату як і доповіді, вимагає більш високого рівня самостійної роботи.

4. Як працювати над рефератом, доповіддю :

- ✓ продумайте тему своєї роботи, визначте чіткий план ;
- ✓ складіть список літератури, яку треба опрацювати, при цьому
- ✓ виписати все те, що буде включено в роботу;
- ✓ у вступі розкрийте значення теми;
- ✓ послідовно розкривайте всі передбачені планом питання, роз'ясніть основні положення, підсилюйте їх конкретними прикладами і фактами;
- ✓ в кінці роботи зробіть узагальнений висновок;
- ✓ обов'язково прочитайте свою роботу і виправте виявлені недоліки.

Збір фактичного матеріалу господарської практики та даних статистичних збірників

Насамперед необхідно визначитись які Укази Верховної ради України, постанови українського уряду по означеній проблемі маються на увазі. Законодавчі акти, постанови, розпорядження друкуються в газеті « Урядовий кур'єр » та збірниках постанов уряду. Оскільки студенти першого курсу заочної форми навчання здебільшого проходять в ознайомчу практику на своєму робочому місці, то для накопичення фактичного матеріалу по роботі підприємств вони мають великі можливості і головне, щоб

отримані дані були достовірними. Для цього використовувати річні звіти, які подаються до органів державної статистики, в також до господарських органів, яким підпорядковані ці підприємства. Зокрема районним управлінням сільського господарства подаються економічні і фінансові річні звіти за минулий рік підприємствами різних форм власності.

Найбільш достовірна інформація відображена в статистичних збірниках. Динаміка змін, що відбувається в економіці, як правило, простежується за 2-3- роки діяльності господарюючого суб'єкта. При використанні статистичних даних треба посилатися на бібліографічні дані цього статистичного видання.

5.Здійснення самоконтролю

Існує чотири стадії засвоєння матеріалу : сприйняття, розуміння, закріплення, використання знань на практиці. Бажано виявити на яких з цих стадій є труднощі, на які треба звернути увагу.

Самоконтролем треба займатись не тільки по закінченню роботи, а і безпосередньо в ході роботи, щоб зразу виправити допущені помилки. Важливо не тільки виявити помилки, а поміркувати чому вони трапились, мається на увазі змістовна, а не граматична помилка.

Важлива форма самоконтролю — переказ матеріалу, який вивчається. Причому це варто зробити своїми словами. Інколи можливо обмежитись поновленням в пам'яті змісту теми, що вивчається.

Головна форма самоконтролю — використання отриманих знань на практиці і при вирішенні задач або при виконанні різних навчальних вправ і завдань. Перевіряти свої знання і вміння необхідно не тільки при оволодінні ними, а через деякий час, щоб з'ясувати їх зміст і поновити в пам'яті, коли в цьому є потреба.

Якщо при вивченні заданої теми чи виникла необхідність в консультації викладачів, треба занотувати незрозумілі місця тексту, а також бібліографічні дані підручника чи монографічної літератури і звернутися до викладача.

6. Підготовка до заліків та екзаменів

Екзаменаційна сесія — відповідний період навчання, який вимагає максимального напруження сил, мобілізації всіх резервів знання, мислення, пам'яті і нервів студентів. Щоб вистачало того самого єдиного дня, якого звичайно не вистачає, необхідна особлива чіткість, злагодженість, організованість. Слово «екзамен» має багато значень, втім числі в перекладі з латинської мови, воно означає випробування, зважування, перевірку знань, навичок, сили. В умовах екзаменаційної реакції у студентів спостерігаються різкі зміни в роботі серця, дихання і т.п. Студенти, які на протязі семестру систематично працювали таких сильних змін в серцево-судинній системі не проявляють, хоча і вони хвилюються.

Екзамени і заліки являються невід'ємною частиною навчального процесу, природним його завершенням. Предмети, які

відносяться на екзаменаційну сесію, визначаються навчальним планом університету.

При складанні заліку викладач пропонує 2-3- питання , на які студент має зразу відповідати (кількість балів див. в табл. №)

Підготовка до екзамену здійснюється на протязі навчального року або семестру. Якщо студент не має 36 балів до заліку чи екзамену не допускається. Викладач розробляє екзаменаційні питання і дає їх студентам, які використовують їх для підготовки до екзамену.

Напружена робота студента по підготовці до екзамену бажано щоб велась в своєму звичному місці, в умовах тиші. Однією із основних умов дотримання на протязі тривалого періоду високої продуктивності праці студента — це зміна виду діяльності, тобто робити короткі перерви для відпочинку (через кожні 45-50 хвилин) на 10-15 хвилин, а через 2,5-3 години — довготривалі перерви для іншої не розумової діяльності. Перед екзаменом студентам надається декілька днів для того, щоб привести в систему свої знання, ще раз звернути увагу на трудні розділи курсу, з'ясувати незрозуміле і обдумати. В цей період викладачі проводять консультації на яких дають пояснення на незрозумілі питання , а також на що звернути особливу увагу.

Результати складання екзаменів, як в дзеркалі, відображають ефективність і якість роботи студента, а також в цілому всього курсу. Щоб екзаменаційний білет опинився « щасливим» треба:

- регулярно і систематично працювати над вивченням предмету, який виноситься на екзамен ;

- мати добрі знання питань, які включені в навчальну програму і екзаменаційні білети;
- мати свої конспекти лекцій або матеріали, самостійно законспектовані, як орієнтир для повторення
- обов'язко прийти на консультацію викладача, яке буде корисною, бо латинське слово «консультація» означає допомогу порадою, обговорення;
- не надійся на «шпаргалку», саме ця «пелюшка» найбільш підводить студента, що сподівався на чудодійну її силу.
- грамотно, впевнено і переконливо допоможе студенту на іспиті складання плану відповіді;
- після екзамену варто зняти стрес екзаменаційного напруження добре відпочити і братись до підготовки наступного екзамену на наступний день.

Сесію не треба чекати зі страхом, до неї треба готуватися і вона стане для студента демонстрацією знання і захистом своїх переконань.

7. Загальні вимоги до підготовки письмових робіт (рефератів, контрольних і курсових робіт)

1. Студент обирає тему письмової роботи (реферат, контрольна , курсова робота);
2. Визначити обсяг роботи: реферат -10 сторінок машинного тексту 14 шрифт, міжстроковий інтервал — 1,5 ;

контрольна робота 15-20 аркушів машинного тексту ; курсова 25-30 аркушів.

3. Розробити чіткий план письмової роботи, висвітлення змісту згідно до методичних вказівок, скласти список використаної літератури.
4. В роботі мають наводитися найновіші наукові, фактичні та статистичні дані.
5. Не допускається послідовне переписування підручника.
6. Розгляд теоретичних положень треба супроводжувати ілюстрацією фактичного матеріалу економічного аналізу — графіками, таблицями, діаграмами, бізнес – планами, тощо.
7. Письмова робота виконується в студентами заочного відділення виконується в міжсесійний період і здається на кафедру економічної теорії і суспільних наук у відповідності з графіком, але не пізніше чим за 10 днів до початку сесії.

8. Складання плану й написання письмових робіт

Після вивчення літератури студент повинен скласти план роботи й погодити його з науковим курівником.

Складання плану — важлива частина роботи. Від того, як він продуманий і складений, залежить напярмок роботи, її структура і зміст. План повинен відображати вузлові питання теми, бути чітким і логічно послідовним. Особливу увагу слід приділити

розкриттю кожного з питань плану. Його не слід перевантажувати другорядними питаннями, бо це призводить до поверхневого викладання матеріалу. Крім вступу план, як правило, охоплює 3-4 питання теми і висновки.

У вступі, обсяг має скласти 2-3 сторінки, слід відмітити значення і актуальність теми, ступінь її розробки в економічній літературі, аспекти її розгляду, обрані студентом для письмової роботи.

Написання роботи ведеться у формі вільного викладу змісту кожного з пунктів плану. При цьому виклад треба робити в суворій відповідності щодо плану роботи, не слід допускати відступів від теми, повторень. Основні питання теми повинні бути достатньо аргументовані теоретично, ілюстровані фактичним матеріалом і прикладами.

У разі відсутності єдиної думки стосовно проблем, що розглядається слід показати суть розходжень у трактовках різних авторів і висловити свою думку з даного питання. Це буде свідчити про глибоке розуміння теми. У розкритті теми обов'язково повинні знати відображення суті сучасних економічних явищ і процесів, їх взаємозв'язок, протиріччя, форм прояву, зв'язок з практикою.

Якщо в тексті роботи використовуються цитати, то їх треба брати в лапки. На кожному з них слід робити посилання, тобто вказувати літературне джерело, з якого цитату взято. Посилання роблять після закінчення цитати (а у випадку цифрової інформації — в кінці речення) в квадратних дужках зазначається порядковий номер джерела в списку використаної літератури, далі, через кому

— сторінка, де вміщена цитата. Наприклад, посилання [9, с.10] означає, що цитата або фактичний матеріал було взято з джерела, зазначеного в списку літератури під номером 9 на сторінці 10. Роботу не слід перевантажувати цитатами. Посилання треба робити і на фактичний матеріал, що використовується.

Ілюстрація і підтвердження теоретичних фактичними даними розвиває науковий підхід, посиляє аргументованість викладу. Це також свідчить про обізнаність практичного значення проблем, що розглядається.

9.ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Розвиток економічної теорії на Україні.
2. Технологічні способи виробництва та етапи людської цивілізації.
3. Основні напрямки реформування відносин власності в АПК України.
4. Сучасні теорії вартості.
5. Сучасні теорії сутності грошей.
6. Бізнес в розвинутих країнах світу.
7. Особливості розвитку банківської системи України на сучасному етапі.
8. Проблеми формування акціонерних товариств в Україні.
9. Проблема інтенсифікації сільськогосподарського виробництва.
Особливості функціонування аграрних бірж. Ринкова і планова економіка : порівняльний аналіз.
10. Природна монополія та її особливості.
11. Проблеми формування ринку землі в Україні.
12. Важелі державного регулювання ринку грошей.

13. Особливості регулювання економіки України в період становлення ринкових відносин.
14. Концепції розвитку суспільного виробництва.
15. Природне багатство і проблема його відтворення.
16. Закон схильності до споживання і механізм його дії.
17. Науково-технічна революція як фактор економічного зростання.
18. Необхідність та шляхи посилення державного регулювання економічного відтворення в Україні.
19. Особливості діяльності фінансово-промислових груп.
20. Економічна криза в Україні і шляхи її подолання.
21. Свобода підприємництва і стимули розвитку в умовах змішаної економіки.
22. Сутність сучасної перехідної економіки України.
23. Особливості реформування податкової системи України на сучасному етапі.
24. Проблема формування конкурентного середовища в економіці України.
25. Специфіка ринку робочої сили в Україні.
26. Міжнародні фінансово-кредитні організації і особливості їх діяльності.
27. Основні центри економічного суперництва в світі та відносини між ними.
28. Україна в системі міжнародної торгівлі.

**10. Тематика контрольних робіт з курсу «Політекономія»
для студентів заочної форми навчання спеціальності
«Облік і аудит»**

1. Політекономія як суспільна наука та її роль у вивченні економічної системи суспільства.
2. Методологія дослідження економічних явищ і процесів.
3. Економічна система суспільства та її типи.
4. Класифікація економічних законів, механізм їх дії і використання.
5. Економічні потреби суспільства та їх структура. Закон зростання потреб.
6. Ефективність виробництва, її критерії, форми, показники.
7. Відносини власності, їх економічний зміст і особливості розвитку.
8. Економічні та соціальні форми реалізації власності
9. Розвиток відносин власності в економіці України в сучасних умовах.
10. Сучасний приватизаційний процес в Україні та його особливості.
11. Закони товарного виробництва і особливості їх використання в народногосподарській практиці.
12. Сучасні теорії вартості товару.
13. Монополізація економіки та її негативні наслідки.
14. Антимонopolьна політика держави, її характерні риси і механізм реалізації.
15. Система цін в економіці України.
16. Особливості регулювання цін у розвинутих країнах світу.

17. Підприємство в умовах ринкової економіки, особливості його функціонування і розвитку.
18. Підприємницька діяльність і її розвиток в Україні на сучасному стані.
19. Особливості підприємницької діяльності в аграрному секторі економіки.
20. Сучасні форми господарювання в сільському господарстві України.
21. Основні напрямки регулювання аграрного сектора економіки України на сучасному етапі.
22. Особливості державного регулювання аграрного сектора економіки України.
23. Менеджмент і особливості його використання в ринковій економіці.
24. Види доходів у ринковій економіці і механізм їх формування.
25. Грошовий обіг і його еволюція.
26. Ринкова інфраструктура і її розвиток в сучасних умовах.
27. Формування ринкової інфраструктури в Україні.
28. Кредитно-банківська система України, її структура і функції.
29. Податкова політика в Україні, її характерні риси і наслідки.
30. Біржі, їх місце і роль в ринковій економіці.
31. Фондова біржа і механізм біржової торгівлі цінними паперами.
32. Ринок цінних паперів і його роль в ринковій економіці.
33. Кредитний ринок і особливості його функціонування в умовах ринкової економіки.
34. Товарні біржі і специфіка їх діяльності в економіці України.
35. Проблеми формування ринку праці в Україні на сучасному етапі.

36. Проблема соціального захисту населення в умовах ринкової економіки.
37. Циклічність розвитку ринкової економіки.
38. Нагромадження як матеріальна основа розширеного відтворення.
39. Економічне зростання: сутність, фактори. показники.
40. Проблема дефіциту державного бюджету та шляхи його подолання в Україні.
41. Особливості розвитку фінансової системи України.
42. Сутність міжнародного руху капіталів і його сучасні форми.
43. Використання іноземного капіталу в Україні та його наслідки.
44. Міжнародні економічні організації і особливості їх діяльності.
45. Проблема інтеграції України у світове господарство.
46. Основні форми міжнародних економічних відносин.
47. Проблема створення єдиного європейського економічного простору.
48. Міжнародна валютна система і особливості її функціонування.
49. Основні види економічної політики держави.
50. Структура та інвестиційна політика держави в Україні.
51. Глобальні проблеми сучасності та шляхи їх розв'язання.

11. Оформлення курсової роботи

При оформленні курсової роботи треба дотримуватись встановлених правил. За встановленим зразком оформлюється титульна сторінка. На ній вказується назва міністерства, університету, інституту і факультету (див. зразок Б). Також

вказуються назва курсової роботи, прізвище та ініціали студента і його наукового керівника. Унизу титульної сторінки вказуються місто і рік виконання курсової роботи. На другій сторінці вміщується план роботи з вказівкою сторінок розділів роботи. Далі виклад тексту у відповідності з планом. Назви пунктів плану повинні повторюватись в тексті роботи. В кінці роботи вміщується список використаної літератури у відповідності з появою у тексті. Література вказується тією мовою, якою вона була видана.

Обсяг курсової роботи не повинен перевищувати 25-30 сторінок. При написанні тексту слід залишати поле 3 см з лівого боку сторінки, верхнє поле і нижнє 2 см, правє – 1,5 , левє – 3 см. Скорочення слів не дозволяється. Сторінки роботи мають бути пронумеровані. Готова робота здається в зазначений термін на заочнє відділення, а потім поступає на кафедру економічної теорії і суспільних наук. Лаборанти кафедри економічної теорії і суспільних наук передає курсову роботу науковому керівнику, який перевіряє роботу, робить окремі зауваження і пише розгорнуту рецензію.

Зміст роботи, зауваження і рецензія є матеріалом підготовки до захисту курсової роботи студентом.

Студент повинен усунути недоліки, які зазначені в рецензії, підготувавши відповіді доповнення до роботи.

Якщо курсова робота написана незадовільно, студент зобов'язаний у відповідності з зауваженнями наукового керівника написати нову роботу і здати її на повторну перевірку.

Тільки після того, як у рецензії буде дозвіл на захист, студент може захищати курсову роботу.

Захист курсової роботи

Захист курсової роботи відбувається у вигляді індивідуальної співбесіди. Вимоги, які ставляться до захисту курсової роботи наступні:

- ✓ глибоке знання змісту курсової роботи ;
- ✓ вміння орієнтуватись у викладеному матеріалі ;
- ✓ вміння відповідати на питання, що ставить науковий курівник ;
- ✓ вміння аргументовано відстояти свою думки, щодо тієї чи іншої проблеми ;
- ✓ вміння мислити творчо.
- ✓ Після співбесіди студент одержує оцінку, яка виставляється в відомість і залікову книжку.
- ✓ Курсові роботи, що були захищені, здаються в методичний кабінет кафедри економічної теорії і суспільних наук

Кращі курсові роботи можуть бути основою для доповідей і виступів студентів на наукових конференціях і засіданнях наукових студентських гуртків, брати участь у всеукраїнських конкурсах.

12. Тематика

курсів робіт з курсу «Політекономія» для студентів заочної форми навчання спеціальності «Облік і аудит»

1. Історичний розвиток поглядів на предмет політичної економії.
2. Соціально-орієнтована економіка: проблеми сучасного розвитку.
3. Механізм функціонування виробництва в умовах змішаної економіки.
4. Закономірності розвитку перехідних систем.
5. Сучасні фінансово-промислові групи та їх діяльність.
6. Агропромисловий комплекс України: проблеми та перспективи розвитку в умовах соціально-ринкової економіки.
7. Агропромислова інтеграція та перспективи її розвитку.
8. Форми господарювання в системі АПК на сучасному етапі.
9. Фермерське господарство: проблеми та перспективи.
10. Диференціальна рента та її особливості в сучасних умовах.
11. Доходи сільськогосподарських підприємств і особливості їх розподілу та використання.
12. Проблема досягнення цінового паритету на сільськогосподарську та промислову продукцію.
13. Особливості державного регулювання аграрного сектору економік України на сучасному етапі.
14. Особливості підприємницької діяльності в сільськогосподарському виробництві.

15. Особливості приватизації в сільському господарстві України.
16. Мотивація праці в сільськогосподарському виробництві та її особливості.
17. Сутність і значення рентних відносин в аграрному секторі економіки.
18. Проблема забезпеченості конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції.
19. Зовнішньоекономічні зв'язки АПК України.
20. Сільське господарство України та основні показники розвитку на сучасному етапі.
21. Форми власності в економіці України: параметри співвідношення.
22. Підприємство в системі ринкових відносин : мотиви діяльності та рівень їх реалізації.
23. Особливості розвитку крупного бізнесу і України.
24. Особливості розвитку дрібного бізнесу і України.
25. Демоніполізація економіки України : необхідність, сутність , способи досягнення.
26. Проблема створення конкурентного середовища на ринку України.
27. Розвиток підприємницької діяльності в економіці України в сучасних умовах.
28. Інвестиційна політика України в сучасних умовах.
29. Сучасна структура економіки України та її динаміка.

30. Спільні підприємства в економіці України, особливості їх функціонування.
31. Продуктивність праці та шляхи її підвищення в економіці України.
32. Виробничі фонди, їх структура та ефективність використання в сільськогосподарських підприємствах.
33. Пропорціональність економіки та проблеми її досягнення в сучасних умовах.
34. Контрактна система трудових відносин та її застосування на підприємствах України.
35. Ринок праці, його характерні риси і динаміка.
36. Ринкова економіка: головні риси та умови функціонування.
37. Планова і ринкова економіка : порівняльний аналіз.
38. Моделі переходу до ринкової економіки.
39. Інфляція, її причини та соціально-економічні наслідки для економіки України.
40. Фіскальна економіка України та її значення в період переходу до ринку.
41. Податкова система України та її удосконалення на сучасному етапі.
42. Підприємницька діяльність і податкова політика, їх взаємозв'язок.
43. Особливості діяльності бірж в економіці України.
44. Миколаївська товарно-сировинна біржа : її структура , функції і діяльність.

45. Конкуренція як механізм здійснення ринкових зв'язків.
46. Монополістична конкуренція і її особливості в сучасних умовах.
47. Держава як суб'єкт господарювання в сучасній ринковій економіці.
48. Ринковий механізм і державне регулювання економіки.
49. Особливості сучасної економічної діяльності держави в Україні.
50. Проблема соціального захисту населення в умовах ринкових відносин.
51. Природний монополізм і його особливості.
52. Сучасні моделі державного регулювання в країнах з розвинутою ринковою економікою.
53. Соціально-орієнтована економіка: сучасний погляд.
54. Сучасні погляди і теоретичні основи циклічності суспільного відтворення.
55. Теорія «довгих хвиль» в економіці М.Д.Кондратьєва.
56. Ціна і ціноутворення у ринковій економіці : теорія і практика.
57. Інфляція і її руйнівна сила в суспільстві.
58. Сучасна антиінфляційна політика в розвинутих країнах світу.
59. Дефіцит державного бюджету і його вплив на розвиток інфляційного світу.

60. Особливості формування різних видів доходів у ринковому господарстві
61. Фінансова система України та її розвиток умовах.
62. Кредитний ринок України і проблема його регулювання.
63. Банківська система України і особливості її розвитку в сучасних умовах.
64. Особливості діяльності комерційних банків України.
65. Сучасні види банківських операцій.
66. Формування ринку цінних паперів в Україні.
67. Особливості діяльності Української фондової біржі.
68. Брокерська діяльність : характерні риси і особливості.
69. Грошова одиниця гривня, її давня історія і сутність.
70. Страхові компанії України і специфіка їх діяльності в сучасних умовах.
71. Небанківські фінансові установи і їх діяльність.
72. «Тіньова» економіка : характерні риси і специфіка функціонування.
73. Антимонопольна практика і антимонопольне законодавство в країнах з розвинутою економікою.
74. Сучасна економічна криза в Україні : сутність і шляхи виходу.
75. Сучасні системи заробітної плати і їх роль в стимулюванні розвитку вітчизняного виробництва.
76. Сучасне світове господарство : основні форми сучасного співробітництва.

77. Сучасне світове господарство : основні принципи і форми міжнародного співробітництва.
78. Нові індустріальні країни : особливості сучасного розвитку
79. Сучасна екологічна криза та шляхи її подолання
80. Глобалізація світової економіки: сутність та суперечності

Додатки

Додаток А

Початкова літера прізвища студента	Номер завдання	Початкова літера прізвища студента	Номер завдання
А,	1, 31,61	О,	17,47,77
Б	2, 32,62	П	18,48,78
В,	3, 33,63	Р,	19,49,79
Г	4, 34,64	С	20,50,80
Д,	5, 35,65	Т,	21,51
Е	6, 36,66	У	22,52
Є,	7, 37,67	Ф,	23,53
Ж	8,38,68	Х	24,54
З,	9,39,69	Ц,	25,55
І	10,40,70	Ч	26,56
Ї,	11,41,71	Ш,	27,57
Й	12,42,72	Щ	28,58
К,	13,43,73	Ю,	29,59
Л	14,44,74	Я	30,60
М,	15,45,75		
Н	16,46,76		

Додаток Б

Вимоги до оформлення посилань на літературні джерела в тексті

- Посилання на літературні джерела мають вигляд [1, с.11]
- Посилання повинні йти за чергою їх згадування в статті
- На всі літературні джерела, наведені в розділі Література, посилання повинні бути в тексті статті **обов'язково!**
- Переглянути зразок (**посилання**).

Наприклад :

У. М. Блюменталь по цьому поводу писал: «Информация стала рассматриваться как ключ к современной экономической деятельности – базовый ресурс, имеющий сегодня такое же значение, как в прошлом имели капитал, земля и рабочая сила»[1, с.11].

Казакова Т.П. подчеркивает, что технологии сегодня важнейший фактор современного производства «...информационные коммуникации как особый сектор в экономике быстро развиваются, предполагая все более широкий спектр возможностей их использования. Результатом является возникновение «индуцированного эффекта», который характеризуется диффузией новых технологий в «ткань хозяйственной деятельности, повышением эффективности старой и новой экономики » [2, с.35].

П. Друкер отмечает, что *знание* сегодня стало основным условием производства. Традиционные факторы производства — земля, рабочая сила и капитал не исчезают, а приобретают второстепенное значение. Эти ресурсы можно получать, причем без особого труда, если есть необходимые *знания*. Знание в его новом понимании означает реальную полезную силу, средство достижения социальных и экономических результатов [3].

Література

1. Blumenhal W. M. The World Economy and Technological Change // Foreign Affairs. 1988. Vol. 66. № 3. P. 11.
2. Казакова Т. П. Технологии как главный фактор современного производства / Казакова Т. П. // Вестник Моск. ун-та. Серия 6. Экономика. — 2013. — № 4. — С. 34-43.
3. Друкер П. Посткапиталистическое общество // Библиотечный комплекс Международного ун-та природы, общества и человека — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: [http: // lib.umi-dubna.ru/search/fileis_nov_post_kult_volna](http://lib.umi-dubna.ru/search/fileis_nov_post_kult_volna)

Додаток В

Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи для студентів заочного відділення

Шифр 6746655

Контрольна робота
з політичної економії
студента обліково-фінансового факультету
спеціальності «облік і аудит»
групи ЗБ 1/1
Степанова Івана Володимировича

Адреса:
Миколаївська область,
Веселинівський район,
с. Жовтнево,
вул.Набережна, 45

*Зразок оформлення першої сторінки контрольної роботи
для студентів заочного відділення*

Тема : « Проблема інтеграції у світове господарство»

План

Вступ

- 1. Об'єктивна необхідність інтеграції України до світового спільноти*
- 2. Створення передумов для входження України в світове господарство*
- 3. Основні форми зовнішньоекономічних зв'язків України та перспективи їх розвитку*

Висновки

*Перелік використаних літературних джерел або
(література)*

Додаток Г

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи для
студентів заочного відділення

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
УПРАВЛІННЯ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економічної теорії
і суспільних наук

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни « Політична економія »

на тему : Держава як суб'єкт господарювання в сучасній ринковій
економіці

Виконав : студент (ка) групи ЗБ2/1
Петров О. І.

Шифр _____ (вказується номер
залікової книжки)

Науковий керівник :
доцент Іванов І.П.

Миколаїв -2015

Рецензія на курсову роботу (контрольну роботу)

Рецензія на комплексну курсову роботу

Студента _____

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Шифр _____ Факультет _____ Курс ____ Група _____

Напрямок підготовки _____

Дисципліна _____

Тема: _____

Дата отримання роботи «_____» _____ 20__ рік

Дата отримання роботи «_____» _____ 20__ рік

Рецензент _____

(вчене звання, прізвище, ім'я, по-батькові)

ЗМІСТ РЕЦЕНЗІЇ

Підпис рецензента _____ ***Оцінка*** _____

Додаток Г

Зразок оформлення титульної сторінки реферату для студентів першого курсу денної форми навчання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
УПРАВЛІННЯ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економічної теорії
і суспільних наук

РЕФЕРАТ

з дисципліни « Політична економія »

на тему : Держава як суб'єкт господарювання в сучасній ринковій економіці

Виконав : студент (ка) групи Б2/1
Петрова О. І.

Науковий керівник :
доцент Іванов І. П.

Миколаїв -2015

Для студентів денного відділення *Додаток Д*

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ І СУСПІЛЬНИХ НАУК

КОМПЛЕКСНА КУРСОВА РОБОТА

з навчальних дисциплін «Політична економія, мікроекономіка,
макроекономіка»

на тему «_____»

_____»

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
Напряму підготовки 6.030509 «Облік і
аудит»

(П.і.б.)

Керівник : канд.екон.наук., доцент кафедри
економічної теорії і суспільних наук
Золотих І. Б.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(П.і.б.)

(підпис)

(П.і.б.)

(підпис)

(П.і.б.)

*Попереду вставить рецензію
Оформлення другої сторінки*

ЗМІСТ

<i>Вступ.....</i>	<i>3</i>
<i>Розділ 1. Необхідність і сутність державного втручання в економіку</i>	<i>5</i>
<i>Розділ 2. Основні форми, методи економічної діяльності держави.....</i>	<i>15</i>
<i>Розділ 3. Модель державного регулювання в Україні.....</i>	<i>25</i>
<i>Висновки.....</i>	<i>26</i>
<i>Література.....</i>	<i>28</i>

Перелік рекомендованих літературних джерел:

1. Базелер У. Основы экономической теории: принципы, проблемы / У. Базелер – СПб. : Питер, 2007. — 730 с.
2. Башнянін Г. І. Політична економія / Г. І. Башнянін, П. Ю. Лазур, В. С. Медведєв. — К. : Ніка, Центр Ельба, 2007. — 529 с.
3. Боринець С. Міжнародні валютно-фінансові відносини : підручник / С. Боринець. – К.: Знання, 2007. — 305 с.
4. Борисов Е. Основы экономической теории : учебник. / Е. Борисов. – М. : Высшая школа, 2007. — 240 с.
5. Гридчина М. Налоговая система Украины : уч. пособие / М. Гридчина. – К. : МАУП, 2006. — 143 с.
6. Гальчинський А. Основи економічних знань / А. Гальчинський. – К. : Вища школа, 2008. — 719 с.
7. Душенькина Е. А. Экономическая теория : конспект лекций / Е. А. Душенькина. — М. : ЭКСМО, 2008. —159 с.
8. Задоя А. Основы экономической теории : уч. пособие. / А. Задоя. – М. : Рыбари, 2006. — 479 с.
9. Иохин В. Экономическая теория: Учебник. / В. Иохин. – М. : Юристъ. 2007.— 672 с.
10. Каменецкий В. Основы экономической теории / В. Каменецкий. – СПб. : Изд-во Михайлова, 2002. — 491 с.
11. Козик В. Міжнародні економічні відносини / В. Козик. – Львів : Львівськ. політехніка, 2004. — 608 с.

12. Кудров В. Мировая экономика / В. Кудров – М. : Бек, 2001. —512 с.
13. Мельник О. Інфляція: теорія і практика регулювання / О. Мельник. – К. : Знання, 2006. — 344 с.
14. Михасюк І. Державне регулювання економіки. / І. Михасюк. – Львів : Львівськ. Нац. ун-тет, 2005. —590 с.
15. Михайлов А. Основы рыночной экономики / А. Михайлов. – К. : Уфімб, 2007. — 248 с.
16. Мочерного С. В. Основы экономической теории : навч. посіб. / С. В. Мочерний, О. А. Устенко. – К. : Знання, 2009. — 502 с.
17. Основы економічної теорії: політекономічний аспект : підручник для вузів / за ред. Г. Климка. – К. : Знання, 2005.
18. Політична економія : курс лекцій / В. М. Ковальчук. - 4-е допол. і перероб. вид. — Тернопіль : Астон, 2009. — 415 с.
19. Економічна теорія : політекономія : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. — К. : Знання-прес, 2007. —719 с.
20. Економічна теорія : політекономія – практикум : навч. посібник / за ред. В. Д. Базилевича. — К. : Знання-прес, 2010. — 419 с.
21. Економічна теорія. Політекономія : навч. посіб. / В. М. Семененко та ін., за заг. ред. В. М. Семененка та Д. І. Коваленко. — К. : ЦУЛ , 2010. — 354 с.
22. Економічна теорія : політична економія : підручник / за ред. С. І. Юрія. — К. : Кондор, 2009. — 600 с.

ЗМІСТ

Передмова.....	3
1. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи.....	4
2. Робота студента на лекції	7
3. Конспектування матеріалу.....	8
4. Як працювати над рефератом, доповіддю	10
5. Здійснення самоконтролю.....	11
6. Підготовка до заліків та екзаменів.....	12
7. Загальні вимоги до підготовки письмових робіт (рефератів, контрольних і курсових робіт).....	14
8.Складання плану й написання письмових робіт.....	15
9. Тематика рефератів.....	17
10. Тематика контрольних робіт з курсу «Політекономія».....	19
11. Оформлення курсової роботи.....	21
12. Тематика курсових робіт	24
13.Додатки.....	30
14. Перелік рекомендованих літературних джерел.....	40

Навчально-методичне видання

ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ

методичні рекомендації до виконання самостійної
роботи студентів напряму підготовки 6.030509
«Облік і аудит» денної та заочної форм навчання

Укладач: **Золотих Ірина Борисівна**

Формат 60x84/16 Ум. друк. арк. 4,3

Тираж 50 прим. Зам. № _____

Надруковано у видавничому відділі

Миколаївського національного аграрного університету.

54020, м. Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

